

หัวข้อการศึกษา	การใช้กิจกรรมศิลปะกระตุ้นความสนใจ ในการพัฒนาทักษะทางสติปัญญาหรือเตรียมความพร้อมทางวิชาการ เรื่องการบอกพยัญชนะของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 12 จังหวัดชลบุรี หน่วยบริการเมืองชลบุรี
ชื่อผู้วิจัย	นางอภิขยา ชิตพันธ์
ปีการศึกษา	2562
ที่ปรึกษา	นางสาววาสนา วิลัยเกษ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อเพื่อศึกษาผลการใช้กิจกรรมศิลปะกระตุ้นความสนใจ ในการพัฒนาทักษะทางสติปัญญาหรือเตรียมความพร้อมทางวิชาการ เรื่องการบอกพยัญชนะ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 12 จังหวัดชลบุรี หน่วยบริการเมืองชลบุรี กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย เป็นผู้เรียนเพศหญิง อายุ 7 ปี เป็นผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จำนวน 1 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้รับการวินิจฉัยเป็นกลุ่มอาการดาวน์ (Down's Syndrome) ผู้เรียนสามารถเข้าใจคำสั่ง ปฏิบัติตามคำสั่งง่ายๆ ได้ พูดคุยโต้ตอบเป็นประโยคง่ายๆ บอกความต้องการตนเองได้ กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นเตรียมความพร้อม ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 12 จังหวัดชลบุรี หน่วยบริการเมืองชลบุรี ปีการศึกษา 2562 โดยใช้รูปแบบการวิจัย Pre – experimental Design รูปแบบ One – Group Pretest – posttest Design เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ 1. แผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan: IIP) 2. แบบประเมินความสามารถการชี้หรือบอกพยัญชนะ ก่อนและหลังการใช้กิจกรรมศิลปะกระตุ้นความสนใจ 3. กิจกรรมศิลปะกระตุ้นความสนใจ และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางและแผนภูมิแท่งเพื่อนำเสนอข้อมูลเปรียบเทียบความสามารถการชี้หรือบอกพยัญชนะ ก่อนและหลังการใช้กิจกรรมศิลปะกระตุ้นความสนใจ

ผลการวิจัยพบว่า

จากการประเมินความสามารถในทุกจุดประสงค์การเรียนรู้ พบว่า ผู้เรียนมีคะแนนความสามารถในการชี้หรือบอกพยานะหลังการใช้กิจกรรมศิลปะกระตุ้นความสนใจ มากกว่าก่อนการใช้กิจกรรมศิลปะกระตุ้นความสนใจ โดยในจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ 1 ก่อนการใช้กิจกรรมศิลปะฯ คะแนนคิดเป็นร้อยละ 27.27 และหลังจากการใช้กิจกรรมศิลปะฯ คิดเป็นร้อยละ 81.82 จุดประสงค์การเรียนรู้ที่ 2 ก่อนการใช้กิจกรรมศิลปะฯ คะแนนคิดเป็นร้อยละ 27.27 และหลังจากการใช้กิจกรรมศิลปะฯ คิดเป็นร้อยละ 100 จุดประสงค์การเรียนรู้ที่ 3 ก่อนการใช้กิจกรรมศิลปะฯ คะแนนคิดเป็นร้อยละ 36.36 และหลังจากการใช้กิจกรรมศิลปะฯ คิดเป็นร้อยละ 90.91 และจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ 4 ก่อนการใช้กิจกรรมศิลปะฯ คะแนนคิดเป็นร้อยละ 27.27 และหลังจากการใช้กิจกรรมศิลปะฯ คิดเป็นร้อยละ 90.91

และผลต่างระหว่างคะแนนความสามารถการชี้หรือบอกพยานะก่อนและหลังการใช้กิจกรรมศิลปะกระตุ้นความสนใจมีความแตกต่างกัน ในจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 54.55 จุดประสงค์การเรียนรู้ที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 72.73 จุดประสงค์การเรียนรู้ที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 54.55 และจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 63.64

กิตติกรรมประกาศ

วิจัยในชั้นเรียนนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก นางสาวทักษิณา ช่วยบำรุง ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 12 จังหวัดชลบุรี ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการทำวิจัยในชั้นเรียนครั้งนี้อย่างยิ่งมาโดยตลอด ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณคณะครู บุคลากรและนักเรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 12 จังหวัดชลบุรี ที่มีส่วนช่วยให้วิจัยฉบับนี้สมบูรณ์และสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

อภิขยา ชิตพันธ์

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญแผนภูมิ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	2
ขอบเขตการวิจัย	2
นวัตกรรมหรือเครื่องมือที่ใช้.....	3
ตัวแปรที่ศึกษา.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
ความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา.....	7
ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา.....	7
สาเหตุของการบกพร่องทางสติปัญญา.....	8
ลักษณะของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา	10
เทคนิคการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา.....	13
ศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย	16
ความหมายของศิลปะ.....	16
กิจกรรมศิลปะที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย	17
ศิลปะบำบัดสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา.....	18
ศิลปะเด็กพิเศษ	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	22

เรื่อง	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	24
รูปแบบการวิจัย.....	24
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	24
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	24
วิธีรวบรวมข้อมูล.....	25
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	31
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	36
สรุปผลการวิจัย.....	38
อภิปรายผล.....	39
ข้อเสนอแนะในการใช้ผลการวิจัย.....	40
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	41
บรรณานุกรม.....	42
ภาคผนวก.....	44
ภาคผนวก ก แผนการสอนเฉพาะบุคคล.....	45
ภาคผนวก ข แบบประเมินความสามารถการชี้หรือบอกพยัญชนะ ก่อนและหลังการใช้กิจกรรมศิลปะกระตุ้นความสนใจ.....	54
ภาคผนวก ค ตัวอย่าง กิจกรรมศิลปะกระตุ้นความสนใจ.....	59
ภาคผนวก ง ตัวอย่าง ผลงานกิจกรรมศิลปะกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน.....	63
ภาคผนวก จ ภาพสื่อการเรียนการสอน – อุปกรณ์ในการวิจัย.....	67
ประวัติผู้วิจัย.....	68

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงแผนการเก็บรวบรวมข้อมูลการใช้กิจกรรมศิลปะกระตุ้นความสนใจ ในการพัฒนาทักษะทางสติปัญญาหรือเตรียมความพร้อมทางวิชาการ เรื่อง การบอกพยานะ	27
2 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถการชี้หรือบอกพยานะก่อนและหลังการใช้กิจกรรมศิลปะกระตุ้นความสนใจ	32

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิ

หน้า

- 1 แสดงการเปรียบเทียบร้อยละของคะแนนความสามารถการชี้หรือบอกพยานะ
ก่อนและหลังการใช้กิจกรรมศิลปะกระตุ้นความสนใจ 33
- 2 แสดงการเปรียบเทียบร้อยละผลต่างของคะแนนความสามารถการชี้หรือบอก
พยานะก่อนและหลังการใช้กิจกรรมศิลปะกระตุ้นความสนใจ 34

